

אוסטרליה סקירה כלכלית

מחלקת מחקר - תכלית תעודות סל

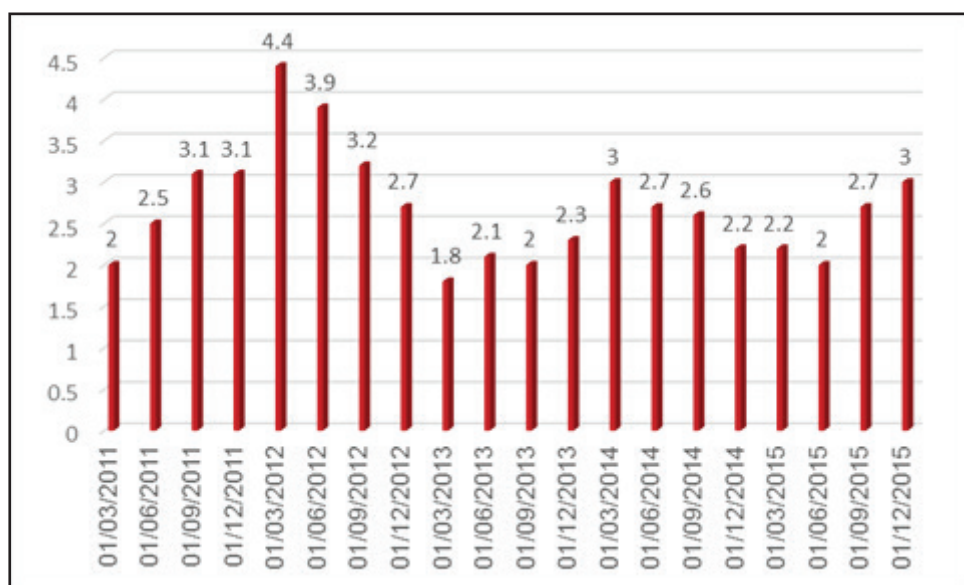
כלכלת אוסטרליה ממשיכה להציג נתוני מאקרו טובים מאוד בעשור האחרון וצפויה להמשיך במגמה זו גם בשנים הבאות. הצמיחה במדינה גבוהה מהממוצע בכלכלות המפותחות, החוב הציבורי נמוך מאוד ושיעור האבטלה נמוך יחסית. סקטור השירותים הוא המרכזי ביותר בכלכלה ומהווה עוגן של יציבות, גם בזמנים בהם מחירי הסחורות תנודתיים. העלייה במחירי הסחורות בחודשים האחרונים, בשילוב עם הפיחות במטבע המקומי, יתמכו בגידול בייצוא ובפעילות הכלכלית במדינה. מיקומה הגיאוגרפי של אוסטרליה הוא אחד מהיתרונות התחרותיים של המדינה. עושר במחצבים וקרבה פיזית למוקדי הצמיחה המרכזיים של כלכלה העולמית בדגש על תומכים בייצוא. גם לאחר ההאטה הכלכלית בסין, יעד הייצוא המרכזי של אוסטרליה, הצמיחה בסין צפויה להיות גבוהה משמעותית מכלכלות אחרות בעולם ולהמשיך ולתמוך בייצוא האוסטרלי.

מגמת שיפור בצמיחה

שיעור הצמיחה באוסטרליה ממשיך לבלוט לטובה ביחס לכלכלות מפותחות אחרות. ברבעון האחרון של שנת 2015 צמח התמ"ג האוסטרלי ב- 3% בהשוואה לרבעון המקביל אשתקד. שיעור הצמיחה ברבעון הרביעי היה הטוב ביותר בשנת 2015 ועקף את תחזיות האנליסטים, שהעריכו צמיחה של 2.5% בלבד. השיפור במגמת הצמיחה נבע בעיקר מגידול בהוצאות של משקי הבית ומגידול בהשקעה הציבורית. הורדת הריבית האחרונה והצפי להפחתת מיסים צפויים לתמוך בצריכה הפרטית ובהתאם - בצמיחה.

כלכלת אוסטרליה הציגה צמיחה חיובית ב- 20 השנים האחרונות, כולל בזמן המשבר הכלכלי העולמי. על פי כלכלני קרן המטבע הבינלאומית, צמיחה חיובית זו צפויה להימשך גם בשנים הקרובות, כאשר תחזית הצמיחה השנתית הממוצעת באוסטרליה לשנים 2016-2020 עומדת על 2.9%. על פי תחזית זו, כלכלת אוסטרליה צפויה לצמוח בקצב הגבוה ביותר מבין הכלכלות המפותחות הגדולות. הצמיחה השנתית באוסטרליה ב-5 השנים האחרונות

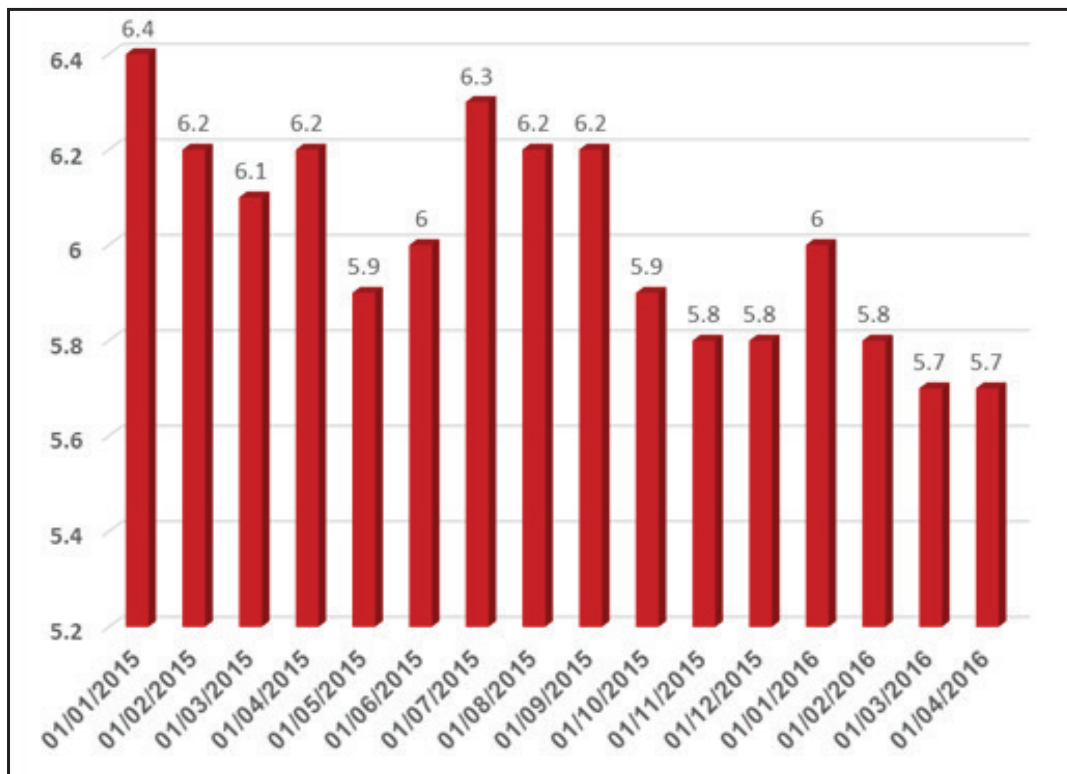
הצמיחה השנתית באוסטרליה ב-5 השנים האחרונות

שיעור האבטלה הנמוך ביותר השנה האחרונה

שיעור האבטלה באוסטרליה נותר ברמה של 5.7% בחודש אפריל, הרמה הנמוכה ביותר בשנה האחרונה. שוק העבודה שמר על יציבות בחודש אפריל, 10,800 משרות התווספו, אולם מדובר במשרות חלקיות בלבד. שיעור ההשתתפות בכוח העבודה עמד על 64.8%. המשך הצמיחה הגבוהה ומספר יוזמות של הממשלה צפויים לתמוך במגמה המתונה של ירידה באבטלה גם בשנים הקרובות.

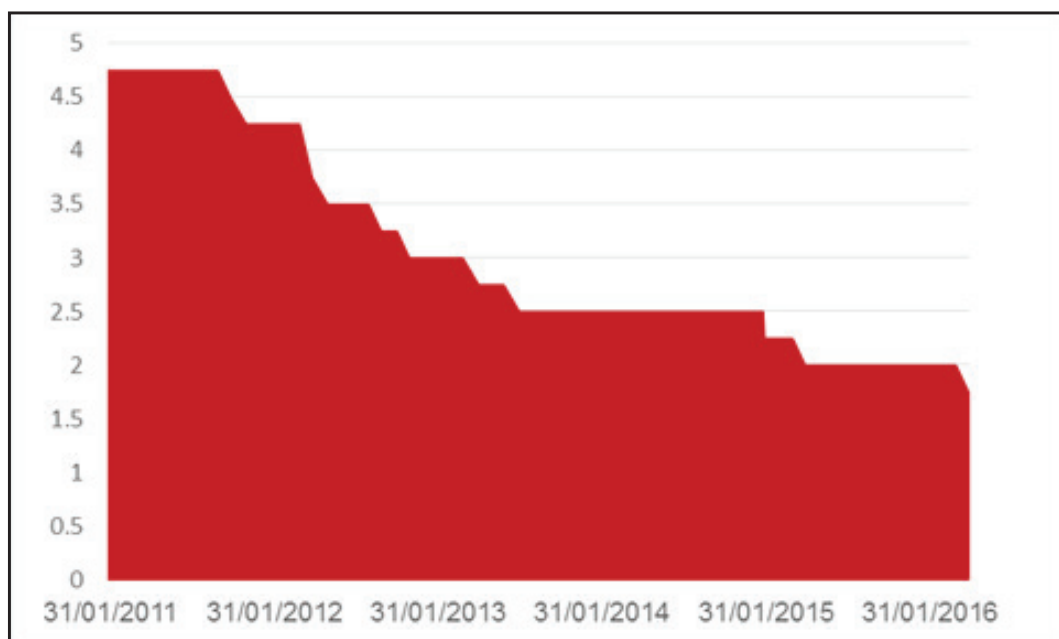
שיעור האבטלה באוסטרליה בשנה האחרונה

המשך מדיניות מוניטרית מקלה

ב-3 במאי 2016, הבנק המרכזי של אוסטרליה החליט להפחית את הריבית ב-0.25% נקודות אחוז לרמה של 1.75%. ההחלטה התקבלה בעקבות נתוני אינפלציה ושכר עבודה שהיו נמוכים מהצפי של חברי הוועדה המוניטרית. בפרסום החלטת הריבית הדגישו חברי הוועדה המוניטרית, כי לא חל כל שינוי בהערכתם לגבי עתיד הכלכלה האוסטרלית או שיעור האבטלה, אלא כי הציפיות האינפלציוניות קטנו במידה המצדיקה הפחתת ריבית. ברבעון הראשון של 2016, האינפלציה המקומית הסתכמה ב-1.3% בלבד. נתון זה נמוך מתחזיות הכלכלנים ונמוך משיעור האינפלציה ברבעון האחרון של 2015, אשר הסתכמה ב-1.7%. באוסטרליה, כמו בישראל, הבנק המרכזי מודאג מאוד מההשפעה של ריבית נמוכה על מחירי הדיור הגואים. מימון זול למשכנתאות מוביל לעלייה בביקוש לנכסים ראליים כגון נדל"ן למגורים וישנה סכנה להיווצרות בועה. הצעדים האחרונים שננקטו ע"י בנקים מסחריים באוסטרליה להקשחת התנאים לקבלת משכנתאות, תמכו וימשיכו לתמוך ביכולתו של הבנק המרכזי להפחית את הריבית גם בעתיד, במידה ויידרש. למרות הפחתת הריבית האחרונה, הריבית באוסטרליה עדיין גבוהה באופן משמעותי ביחס לכלכלות מערביות אחרות, בדגש על ארה"ב, גוש האירו ויפן. פער הריביות המשמעותי מאפשר לבנק המרכזי עוד מרווח פעולה רחב להמשך מדיניות מוניטרית מקלה. החלטות הריבית הבאות יקבעו בעיקר על פי נתוני האינפלציה ביחס ליעד השנתי של 2%-3%.

שיעור הריבית באוסטרליה ב- 5 השנים האחרונות

מדיניות פיסקלית ורפורמות התומכות בצמיחה

אחת הטענות המרכזיות כיום בעולם היא כי מדיניות מוניטרית מקלה אינה מספיקה על מנת לתמוך בצמיחה ברת קיימא, ללא רפורמות ומדיניות פיסקלית מרחיבה היוצרת ביקושים. ממשלת אוסטרליה מנסה לתמוך בכלכלה גם ע"י מדיניות פיסקלית מרחיבה.

תקציב המדינה שהוצג כולל מספר רפורמות הצפויות לעודד את הפעילות הכלכלית במדינה, לתמוך בצריכה ובהשקעות הפרטיות. הנושא המרכזי בתקציב הינו הפחתת שיעורי המס של עסקים קטנים ובינוניים ושל מעמד הביניים. שיעור המס של עסקים קטנים ובינוניים יקטן מרמה של 30% ל- 27.5%, בנוסף להקלות ביכולת הכרת הוצאות השקעה בצידוד. בטווח ארוך יותר, מס החברות צפוי לקטון לרמה של 25% לכל העסקים.

גם מעמד הביניים ייהנה משיעורי מס נמוכים יותר. בדיון שנגע לתקציב, הוחלט לשנות את מדרגות המס, כך שיופחת שיעור המס בפועל, אשר ישולם ע"י חלק גדול ממעמד הביניים. מלבד דאגה למעמד הביניים, הממשלה גם רוצה לעודד תעסוקת צעירים ותקצבה תמריצים כספיים לחברות אשר יעסיקו למשך 4 שנים מתמחים צעירים, שכיום אינם מועסקים. נושאים נוספים שקודמו במסגרת התקציב הינם: הגדלת ההוצאות הצבאיות, כמו רכישת צי צוללות, הגדלת ההוצאות על בריאות וחינוך, שיפור תשתיות בדגש על כבישים ורכבות ותמיכה בתיירות.

אחד הגורמים המרכזיים המאפשר לממשלת אוסטרליה לעודד את הכלכלה המקומית גם בעזרת הגדלת ההוצאה הציבורית וקיצוץ במסים הוא שיעור חוב-תוצר נמוך ביחס לכלכלות מפותחות אחרות. הממשלה יכולה להגדיל את הגרעון לטובת צמיחה, ללא חשש מפגיעה בדירוג החוב המושלם שלה.

בחירות מוקדמות לסנאט ולבית הנבחרים

מלקולם טרנבול, ראש ממשלת אוסטרליה וראש המפלגה הליברלית במדינה, הכריז על עריכת בחירות מוקדמות ב-2 ביולי 2016. האפשרות להכרזה על בחירות מוקדמות לסנאט ובית הנבחרים, נבעה מאי אישור של הסנאט של חוק שעבר בבית הנבחרים, בפעם השנייה. ראש הממשלה מנסה לייצור יציבות שלטונית ולסיים תקופה בה הוחלפו חמישה ראשי ממשלה בעשור האחרון. הממשלה הנוכחית מנסה לשכנע את ציבור הבוחרים כי היא המתאימה להוביל את הצמיחה במדינה, על ידי הפחתת מסים ושינוי מבני, שמטרתו להקטין את התלות של כלכלת אוסטרליה במחירי הסחורות. בכוונת הממשלה לעודד את סקטור ההיי-טק ולתמוך בצריכה הפרטית.

שוק ההון

מדד המניות המוביל באוסטרליה הוא ה-S&P/ASX 200, הכולל את 200 החברות בעלות שווי השוק הגדול ביותר מתוך כלל המניות הנסחרות. הסקטור המרכזי במדד הינו סקטור הפיננסים אשר מהווה כ- 48% מהמדד ולאחריו סקטור חומרי הגלם המהווה כ- 11% מהמדד. רוב החברות המרכיבות את המדד הינן חברות בעלות שווי שוק ממוצע העולה על 5 מיליארד דולר, וחלקן הגדול עוסקות בייצוא. המדד נסחר במכפיל רווח הנמוך מהשוק האמריקאי, עם תשואת דיבידנד גבוהה יותר. ביצועי המדד (NTR) בשנים האחרונות שומרים על רמה חיובית, שבין השנים 2012-2015 עלה המדד בכ- 12% בשנה, בממוצע. מתחילת השנה עלה המדד בכ- 3.3%.

חשוב לזכור שהכלכלה האוסטרלית, שוק המניות ובעיקר המטבע (AUD) מושפעים מאוד ממחירי הסחורות. בשנים האחרונות מחירי הסחורות חוו ירידה חדה, דבר שהשתקף בעיקר בשווי המטבע האוסטרלי, אך השנה נראה שמחירי הסחורות חוזרים לעלות באופן רוחבי, דבר שצפוי להיטיב עם אוסטרליה.

סיכום

קובעי המדיניות הכלכלית באוסטרליה פועלים על מנת לתמוך בצמיחה ובתעסוקה ע"י מדיניות פייסקלית ומוניטרית מקלה. בשונה מכלכלות מערביות אחרות, לקובעי המדיניות ישנה עוד תחמושת רבה לפעול בזכות שיעור חוב נמוך ביחס לתוצר ובזכות שיעור הריבית הגבוה יחסית.

אוסטרליה מנסה להמשיך להקטין את התלות שלה במחירי הסחורות ולהתבסס על סקטור השירותים והצריכה הפרטית. עם זאת, סקטור חומרי הגלם נותר סקטור מרכזי בפעילות הכלכלית, וההתאוששות החדה במחירי הסחורות הינה חיובית מאוד לכלכלת המדינה ותומכת בייצוא, בצמיחה ובשוק העבודה.

מקורות ששימשו בסקירה: קרן המטבע הבינלאומית TradingEconomics.